

Nr. 20/21991/M.N.
Data 28.07.2022

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

SENAT
BIROUL PERMANENT
Nr. 1287
Data 28.07.2022

20 D/225/C.Z.
Data 28.07.2022

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Domnului secretar general TIBERIU HORAȚIU GORUN

În conformitate cu prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm spre informare *Raportul privind datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2021*, elaborat de Ministerul Finanțelor și aprobat în ședința Guvernului din data de 27 iulie 2022.

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

MARIAN NEACȘU

Ministerul Finanțelor

**Raport privind datoria
publică guvernamentală**
31 decembrie 2021

Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică

Cuprins:

1. Evoluții ale economiei românești
2. Strategia de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale în anul 2021
 - 2.1. Finanțarea deficitului bugetar
 - 2.2. Piața internă a titlurilor de stat
 - 2.3. Emisiuni de euroobligațiuni și împrumuturi externe contractate în anul 2021
 - 2.4. Administrarea lichidităților în anul 2021
3. Analiza portofoliului de datorie publică guvernamentală și a riscurilor asociate acestei datorii
 - 3.1. Portofoliul datoriei publice guvernamentale și riscurile asociate acesteia
 - 3.2. Implementarea Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada
4. Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

1. Evoluții ale economiei românești în anul 2021

În 2021 economia României a revenit la nivelul pre-pandemie mai devreme decât se anticipa. Măsurile economice și fiscale întreprinse au condus la realizarea unei creșteri economice de 5,9%.

România a încheiat anul 2021 cu o rată anuală a inflației de 8,2% (în creștere cu 6,1 puncte procentuale față de nivelul de 2,1% din decembrie 2020) și o rată a șomajului BIM de 5,6%, cu 0,5 puncte procentuale mai redusă față de anul 2020 (6,1% în decembrie 2020).

În anul 2021, deficitul de cont curent a crescut la 7,0% din PIB, comparativ cu 5,0% în anul 2020, fiind proiectat un nivel de 6,9% din PIB în 2022, respectiv 6,3% din PIB pentru 2024.

Indicatori macroeconomici

Indicatori	2020	2021
PIB		
- miliarde lei	1058,9	1181,9
- creștere reală, %	-3,7	5,9
Soldul contului curent (% în PIB)	-5,0	-7,0
Indicele preturilor de consum (IPC)		
- sfârșitul anului	2,1	8,2
- medie anuală	2,6	5,1
Cursul de schimb mediu		
- RON/EUR	4,8371	4,9204
- RON/USD	4,244	4,14

Sursa: CNSP, MF

Deficitul bugetului general consolidat în termeni cash, în anul 2021 a fost de 6,7% din PIB, în timp ce deficitul bugetar calculat conform metodologiei UE (ESA 2010) a reprezentat 7,1% din PIB.

În aceste condiții, necesarul brut de finanțare determinat de nivelul deficitului bugetar și de volumul refinanțării datoriei publice guvernamentale, se prezintă după cum urmează în tabelul de mai jos:

Necesar de finanțare (mld. lei)

Indicator	2020	2021
Veniturile administrației publice centrale ¹	216,953	250,564
Cheltuielile administrației publice centrale ²	314,262	335,635
Deficit bugetar aferent administrației publice centrale ³ (I)	97,3	85,1

1 Calculat conform metodologiei cash prin aplicarea unor norme conform metodologiei UE

2 Calculat conform metodologiei cash prin aplicarea unor norme conform metodologiei UE

3 Calculat conform metodologiei cash prin aplicarea unor norme conform metodologiei UE

Refinanțarea datoriei publice guvernamentale ⁴ (II)	47,1	53,5
Necesar brut de finanțare (I+II)	144,4	138,6

Sursa: MF

Ratingul suveran

Pe parcursul anului 2021, agențiile de rating Standard & Poor's și Moody's au menținut evaluarea României în categoria recomandată investițiilor (Standard & Poor's – BBB-/A-3 și Moody's – Baa3/A-3) și au revizuit perspectiva de la negativă la stabilă. Deciziile au luat în considerare perspectiva pozitivă a creșterii economice susținută de fondurile din Next Generation EU și angajamentul autorităților române privind consolidarea fiscală în cadrul procedurii de deficit excesiv, dar au semnalat o serie de riscuri care ar putea afecta în perioada următoare ratingul suveran, cum ar fi nerealizarea unei reduceri susținute a dezechilibrelor fiscale sau deteriorarea structurală a finanțelor publice, precum și adâncirea deficitului de cont curent.

În luna octombrie 2021, Fitch a confirmat ratingul de țară la BBB-/F-3 și perspectiva negativă, având în vedere nivelurile moderate ale datoriei publice și ale serviciului datoriei, precum și PIB-ul pe cap de locuitor și indicatorii de guvernanță și de dezvoltare umană care sunt peste cei înregistrați de țări vecine.

2. Strategia de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale în anul 2021

2.1. Finanțarea deficitului bugetar

Finanțarea deficitului bugetar în anul 2021 s-a realizat atât din surse interne (44,0%), cât și în completare din surse externe. Sursele necesare refinanțării datoriei publice guvernamentale s-au asigurat de pe piețele pe care s-a emis această datorie, precum și din rezerva în valută la dispoziția Trezoreriei Statului.

Instrumentele de datorie utilizate pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice au fost:

- a) *emisiuni de titluri de stat în lei, respectiv certificate de trezorerie cu discount și obligațiuni de stat de tip benchmark pe piața internă, cu scadențe pe termen mediu și lung, până la 15 ani,*
- b) *emisiuni de titluri de stat în EUR pe piața internă,*
- c) *titluri de stat destinate populației lansate în cadrul Programului TEZAUR prin intermediul unităților operative ale Trezoreriei Statului, precum și prin subunitățile poștale ale Companiei Naționale Poșta Română, precum și în cadrul programului FIDELIS derulat prin intermediul sindicatului de bănci selectat format din Banca Transilvania/BT Capital Partners, BCR și BRD,*

⁴ Volumul rambursărilor de rate de capital și de refinanțări de titluri de stat în contul datoriei publice guvernamentale, conform legislației naționale, calculată pe baza soldului datoriei la sfârșitul anului 2021 (include garanțiile de stat, dar nu include finanțarea temporară).

- d) emisiuni de euroobligațiuni în EUR și USD pe piețele financiare internaționale,
- e) trageri din împrumuturi interne și externe,
- f) împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului,

Pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere în asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, în vederea reducerii riscului de refinanțare și de lichiditate s-a avut în vedere menținerea rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului, pentru acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice.

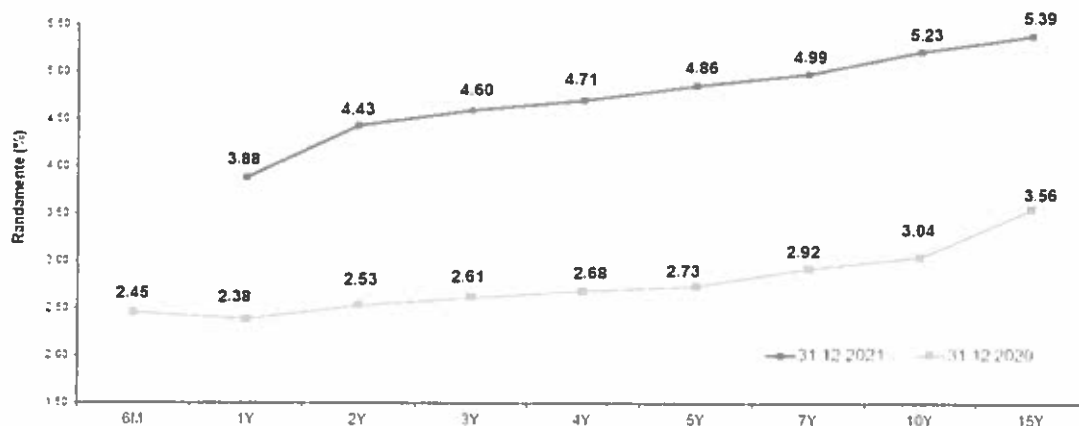
2.2. Piața internă a titlurilor de stat

Piața primară

Evoluțiile din piața internă a titlurilor de stat au fost influențate de o serie de factori interni și externi, precum evenimente de natură politică, creșterea preocupărilor investitorilor privind sustenabilitatea finanțelor publice și menținerea necesităților ridicate de finanțare, urmare a efectelor măsurilor luate pentru combaterea efectelor provocate de pandemiei Covid-19.

Pe parcursul anului 2021, curba de randamente a avut o tendință crescătoare înregistrând cu creșteri de cca 150-220 bps. Variațiile au fost influențate în principal de perspectivele privind evoluția inflației, ceea ce a determinat Banca Națională a României să majoreze rata dobânzii de politică monetară în două etape în lunile octombrie și noiembrie cu câte 0,25%, ajungând la sfârșitul anului la o valoare de 1,75%.

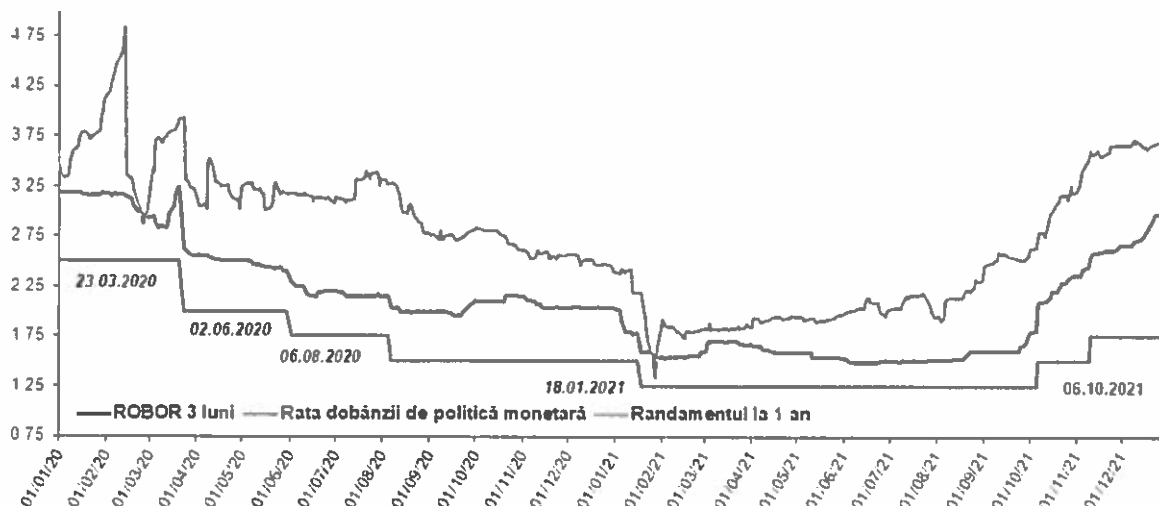
Evoluția randamentelor pe piața secundară internă la sfârșitul anului 2021 vs. sfârșitul anului 2020

Sursa: MF

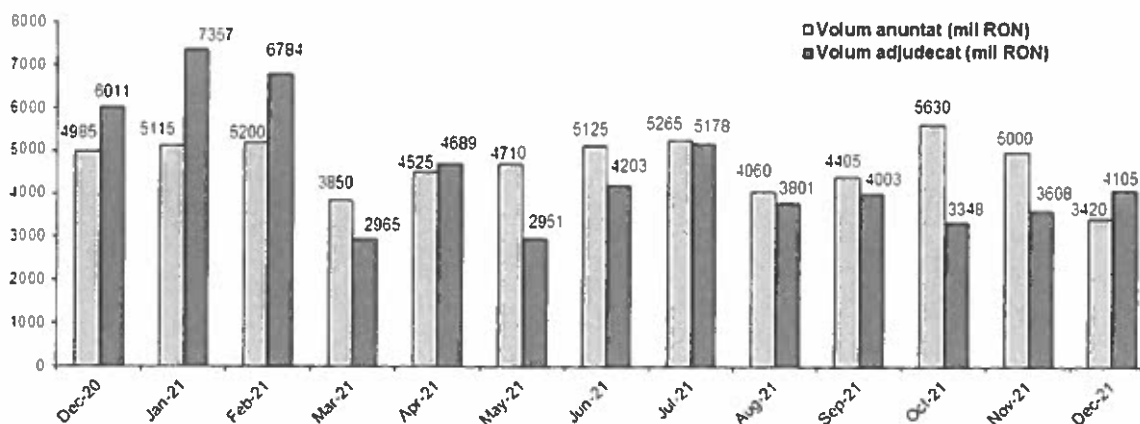
Rata dobânzii de politică monetară vs. ROBOR la 3 luni și randamentele la 1 an

Sursa: MF, BNR

Pe parcursul anului 2021, Ministerul Finanțelor a menținut o politică de emisiuni de titluri de stat predictibilă și flexibilă, adaptată la cerințele mediului investițional, mai ales pe fondul creșterii nevoilor de finanțare în contextul pandemiei și a evoluției condițiilor de pe piața internă care au fluctuat considerabil.

Volum anunțat vs. volum adjudecat în perioada decembrie 2020 - decembrie 2021

Sursă:MF

Politica de emisiuni a fost una predictibilă și flexibilă adaptată la cerințele mediului investițional, mai ales pe fondul creșterii nevoilor de finanțare în contextul pandemiei și a evoluției condițiilor de pe piața internă care au fluctuat considerabil.

În anul 2021 s-au emis titluri de stat pe piața internă în valoare totală de 70,4 miliarde echivalent lei, incluzând obligațiuni de stat denuminate în EUR în valoare de 1,7 miliarde

EUR și titluri de stat destinate populației în valoare de 9,3 miliarde lei, reprezentând cca 51% din necesarul brut de finanțare al administrației publice centrale⁵.

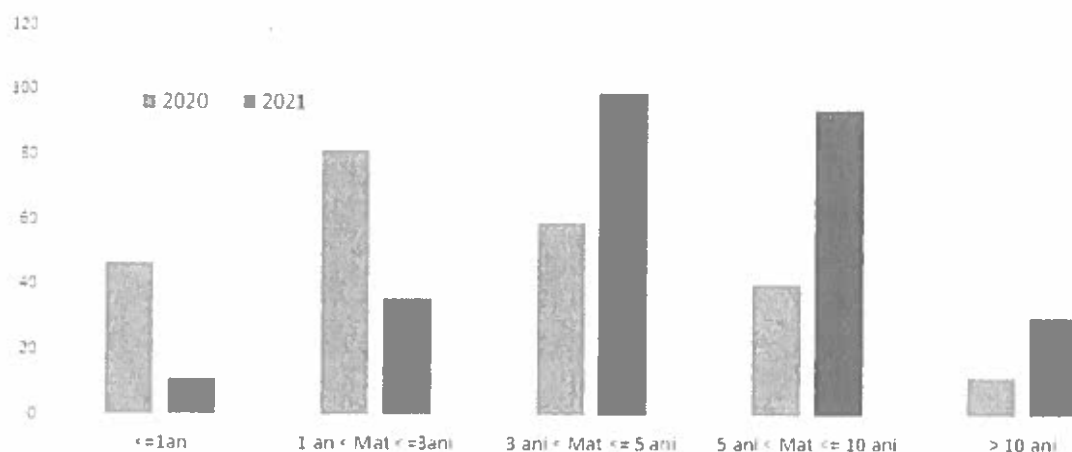
Titlurile de stat emise pe piața interbancară au avut următoarea structură:

- a) 13,4% reprezintă emisiuni de certificate de trezorerie cu discount și emisiuni de obligațiuni de tip benchmark cu maturități reziduale până la 1 an;
- b) 28,4% reprezintă emisiuni de obligațiuni de tip benchmark cu maturități reziduale între 1 și 5 ani; și
- c) 58,2% reprezintă emisiuni de obligațiuni de tip benchmark cu maturități reziduale între 5 și 14 ani.

Obligațiunile de stat de tip benchmark denominate în lei cu scadențe la 3, 4, 5, 7, 8, 10 și 15 ani au fost emise și redeschise aproape în fiecare lună. Politica Ministerului Finanțelor a urmărit extinderea maturității medii rămase a titlurilor de stat, mare parte din emisiuni fiind emise pe segmentul maturităților medii și lungi.

În anul 2021 au continuat emisiunile destinate populației prin cele două programe TEZAUR și FIDELIS. În cadrul Programului TEZAUR derulat prin intermediul unităților operative ale Trezoreriei Statului, precum și prin subunitățile poștale ale Companiei Naționale Poșta Română S.A., au fost lansate 11 emisiuni cu maturități cuprinse între 1 și 5 ani, în care peste 114.467 de persoane fizice au investit 5,1 miliarde lei. În cadrul Programului FIDELIS, s-au derulat prin intermediul sindicatului de bănci selectat format din Banca Transilvania/BT Capital Partners, BCR și BRD patru emisiuni, atât în lei (maturități cuprinse între 1 și 3 ani), cât și în EUR (maturități cuprinse între 2 și 5 ani), cu o valoare atrasă de 4,3 miliarde echivalent lei.

Structura emisiunilor de titluri de stat pe scadențe (maturitate inițială, mld. lei)

Sursă : MF

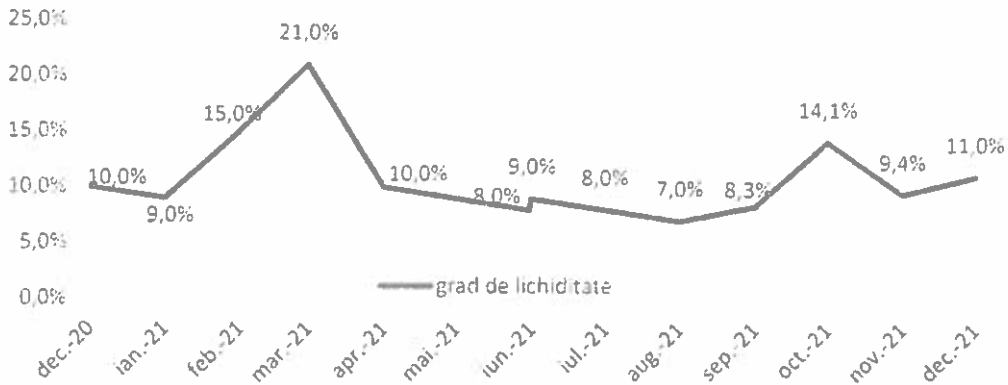
⁵ Prezentat în Cap 1

Piața secundară

Pe parcursul anului 2021 gradul de lichiditate, calculat ca raport între volumul total al tranzacțiilor lunare de pe piața secundară și volumul total al titlurilor de stat, a avut o evoluție oscilantă, atingând valori mai mari în lunile martie (21,0%), octombrie (14,1%) și niveluri minime în lunile iunie, iulie și august odată cu creșterea accentuată a inflației.

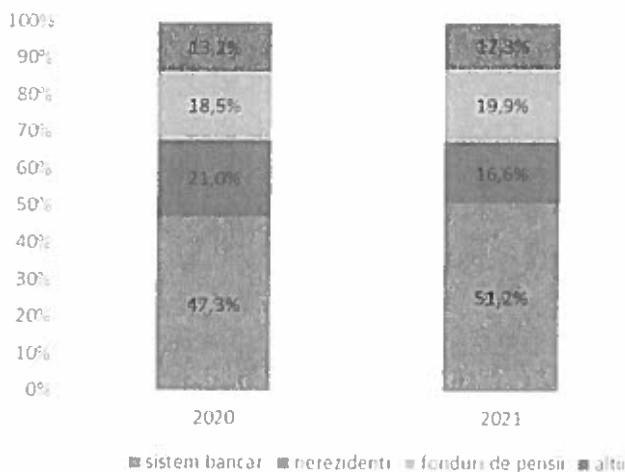
Evoluția gradului de lichiditate al titlurilor de stat în lei active în perioada decembrie 2020 - decembrie 2021

Sursa: MF

În contextul unui avans moderat al activității de creditare a instituțiilor financiare pe parcursul anului 2021 și a surplusului de lichiditate existent în piață, băncile comerciale au continuat să fie principalii investitori pe piața internă a titlurilor de stat, deținând în portofoliu, la sfârșitul anului 2021, 51,2% din volumul total al titlurilor de stat emise pe piața internă, în creștere față de sfârșitul anului 2020 (47,3%), fiind urmate de fondurile de pensii, care au înregistrat o creștere a deținerilor la 19,9% la sfârșitul anului 2021 comparativ cu 18,5% la sfârșitul anului 2020.

Evoluția titlurilor de stat după tipul deținătorilor

Sursa: BNR

La sfârșitul anului 2021, investitorii nerezidenți au înregistrat dețineri de titluri de stat în valoare de 16,6% din total emisiuni, în scădere față de nivelul de 21,0% înregistrat la sfârșitul anului 2020.

În cadrul segmentului de investitori instituționali, fondurile locale de administrare de active și fondurile de pensii private, deși dețin încă o cotă relativ redusă pe piața titlurilor de stat, au reprezentat un participant stabil în procesul de finanțare la nivel guvernamental. Structura investițională a fondurilor private de pensii s-a menținut în continuare cu o proporție majoritară în titluri de stat din activul total.

Prezența titlurilor de stat românești în indicii regionali JPMorgan și Barclays continuă să aibă o influență pozitivă asupra pieței locale. La sfârșitul anului 2021, 19 serii de obligațiuni de stat românești erau incluse în indexul GBI-EM Global Diversified Investment Grade, cu o pondere de aproximativ 3,51%, și 19 serii în indexul Barclays EM Local Currency Government Index, cu o pondere de 0,88%.

2.3. Emisiuni de euroobligațiuni și împrumuturi externe contractate în anul 2021

Randamentele euroobligațiunilor emise de România în EUR și USD au fost mai reziliante față de cele de pe piața internă înregistrând creșteri cuprinse între 30-140 bps.

În anul 2021 a fost atrasă suma de 7 miliarde EUR de pe piețele externe prin emisiuni de euroobligațiuni, astfel:

- în data de 14 aprilie - suma de 3,5 miliarde EUR printr-o emisiune de euroobligațiuni în două tranșe, din care 2 miliarde EUR cu scadența de 12 ani (randament 2,104%, cupon de 2,000%) și 1,5 miliarde EUR cu scadența de 20 ani (randament de 2,773%, cupon de 2,750%);
- în data de 13 iulie - suma de 3,5 miliarde EUR printr-o emisiune de euroobligațiuni în două tranșe, din care 2 miliarde EUR cu maturitatea de 9 ani (randament de 1,756%, cupon de 1,750%) și 1,5 miliarde EUR cu scadența de 20 ani (randament de 2,992%, cupon de 2,875%).

În anul 2021 finanțarea s-a asigurat și prin trageri în valoare totală de cca. 1,5 miliarde EUR aferente împrumuturilor contractate de la instituții financiare.

Sumele atrase au fost destinate finanțării deficitului bugetar, refinanțării datoriei publice și consolidării rezervei financiare (buffer) în valută la dispoziția Trezoreriei Statului.

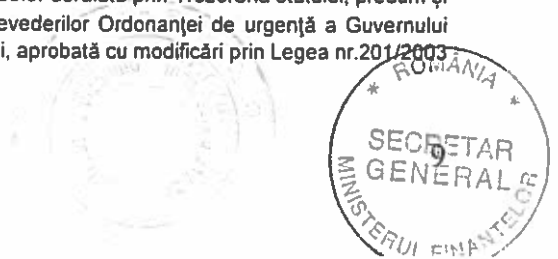
2.4. Administrarea lichidităților în anul 2021

Operațiunile de cash management se realizează de Trezoreria Statului pentru acoperirea golurilor temporare de casă în cursul anului apărute ca urmare a decalajului existent între încasările și plățile în/din contul curent general al trezoreriei.

În conformitate cu legislația în vigoare⁶, asigurarea permanentă a echilibrului dintre resursele contului curent general al trezoreriei statului și necesitățile de finanțare se poate realiza prin:

1. atragerea de depozite pe termen scurt de la instituții de credit sau alte instituții financiare;

⁶ În baza prevederilor art. 8 din OUG 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria statului, precum și OMFP nr.1235/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări prin Legea nr.201/2003

2. utilizarea echivalentului în lei al unor sume vândute la rezerva valutară a statului, din conturile de disponibilități în valută rezultate din împrumuturi de stat destinate finanțării și refinanțării datoriei publice, precum și din alte surse stabilite de lege.

În anul 2021 pe fondul decalajului temporar între plățile și încasările bugetare pentru finanțarea golurilor temporare de casa Trezoreria Statului a efectuat operațiuni de atragere depozite în sumă totală de 93.875 mil. lei, cu o dobândă medie de 1,57% și maturitate medie de 13,73 zile, astfel:

- ianuarie 2021 = 8.810 mil. lei,
- februarie 2021 = 1.700 mil. lei,
- martie 2021 = 5.900 mil. lei,
- aprilie 2021 = 5.730 mil. lei,
- mai 2021 = 4.425 mil. lei,
- iunie 2021 = 17.590 mil. lei,
- iulie 2021 = 8.125 mil. lei,
- august 2021 = 3.340 mil. lei,
- septembrie 2021 = 5.630 mil. lei,
- octombrie 2021 = 2.165 mil. lei,
- noiembrie 2021 = 14.060 mil. lei,
- decembrie 2021 = 16.400 mil. lei.

În ceea ce privește utilizarea sumelor în valută pentru finanțarea golurilor temporare de casă Trezoreria Statului a efectuat un număr de 61 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 9.456,6 mil. euro, astfel:

- ianuarie 2021 - 1 operațiune de schimb valutar în sumă totală de 91,0 mil. euro,
- februarie 2021 - 1 operațiune de schimb valutar în sumă de 100,0 mil. euro,
- martie 2021 - 1 operațiune de schimb valutar în sumă totală de 590,0 mil. euro,
- aprilie 2021 - 1 operațiune de schimb valutar în sumă totală de 160,0 mil. euro,
- mai 2021 - 7 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 1.051,0 mil. euro,
- iunie 2021 - 1 operațiune de schimb valutar în sumă totală de 170,0 mil. euro,
- iulie 2021 - 7 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 1.067,0 mil. euro,
- august 2021 - 6 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 1.070,0 mil. euro,
- septembrie 2021 - nu s-au efectuat operațiuni de schimb valutar,
- octombrie 2021 - 8 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 792,8 mil. euro,
- noiembrie 2021 - 16 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 1.941,1 mil. euro,
- decembrie 2021 - 12 operațiuni de schimb valutar în sumă totală de 2.423,7 mil. euro.

Deficitul bugetului de stat din anii precedenți înregistrat în contabilitate, nefinanțat prin împrumuturi de stat, împreună cu împrumuturile acordate pentru răscumpărarea la scadență, a împrumuturilor de stat emise pentru finanțarea sau refinanțarea datoriei publice și cu golul temporar de casă, rezultat ca urmare a decalajul zilnic dintre veniturile și cheltuielile cumulate ale bugetului de stat raportate în sistem electronic de către trezoreriile regionale, este finanțat temporar prin împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului.

Potrivit OUG 64/2007 privind datoria publică, împrumutul temporar din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului este un instrument de datorie publică care se poate rambursa prin împrumuturi de stat pentru refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Pentru împrumuturile din contul curent general al Trezoreriei Statului s-au plătit dobânzi în sumă totală de 76,6 milioane lei, serviciul aferent rambursărilor a fost în sumă totală de 218,9 miliarde lei.

În contul datoriei publice guvernamentale directe, potrivit procedurii este înscrisă suma de 19,1 miliarde lei și reprezintă creșterea netă a soldului împrumuturilor din contul curent general al Trezoreriei Statului.

Serviciul aferent rambursărilor instrumentelor de cash management prin atragerea de depozite, a fost de 87,92 miliarde lei, din care rambursările de rate de capital au reprezentat 87,88 miliarde lei și plățile de dobânzi aferente acestora au fost de 44,16 milioane lei.

3. Analiza portofoliului de datorie publică guvernamentală și a riscurilor asociate acestei datorii

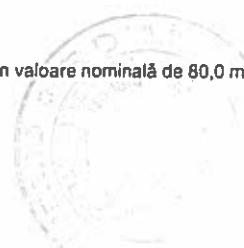
În contextul evoluțiilor macroeconomice și a piețelor financiare interne și externe, datoria publică contractată la 31 decembrie 2021 se situa la nivelul de 698,1 miliarde lei, din care datoria publică guvernamentală în sumă de 679,2 miliarde lei (reprezentând 97,3% din total datorie publică), iar datoria publică locală în sumă de 18,9 miliarde lei (reprezentând 2,7% din total datorie publică), pe fondul unei creșteri economice de 5,9% din PIB⁷ și în condițiile unui deficit al bugetului general consolidat de 6,7% din PIB⁸.

Creșterea datoriei publice în anul 2021 față de anul 2020, cu 106,6 miliarde lei, a fost determinată, în principal, de datoria angajată pentru acoperirea necesităților de finanțare a deficitului bugetar, precum și de volumul refinanțărilor datoriei publice guvernamentale.

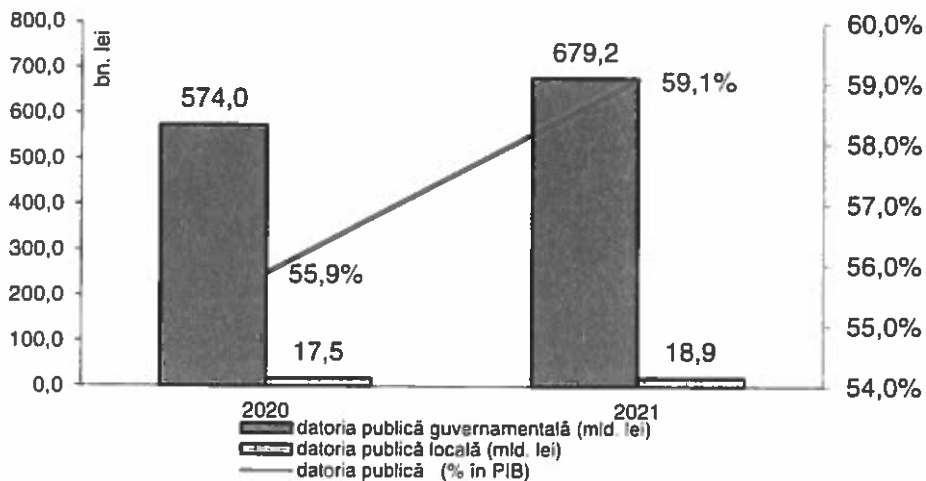
⁷ CNSP- prognoza de vară a principalilor indicatori macroeconomici – iulie 2022

⁸ Deficitul bugetului general consolidat conform execuției operative la sfârșitul anului 2021 a fost în valoare nominală de 80,0 miliarde lei reprezentând 6,7% din PIB.

PIB aferent anului 2021 - conform prognozei de vară a CNSP- iulie 2022

Evoluția datoriei publice

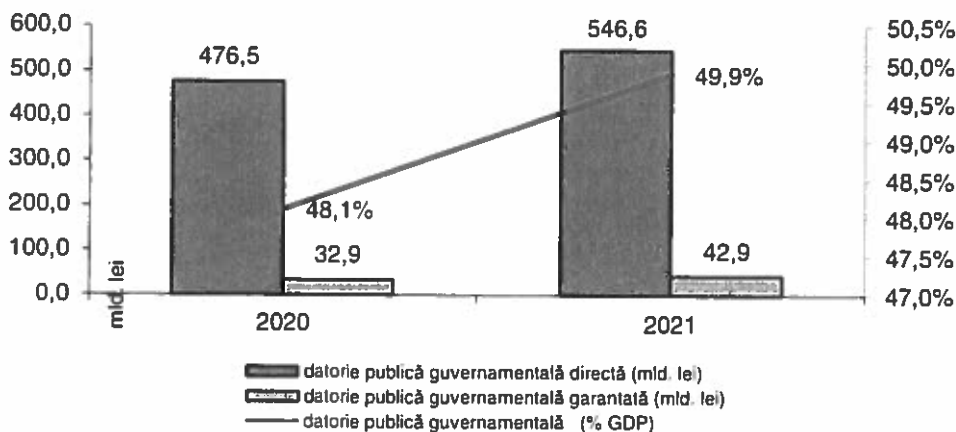
Sursă : MF

3.1. Portofoliul datoriei publice guvernamentale și riscurile asociate acesteia ⁹

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2021 a fost în valoare 589,5 miliarde lei, reprezentând 49,9% din PIB.

Datoria publică guvernamentală directă își menține ponderea cea mai mare în total datorie publică guvernamentală (92,7%). Datoria publică guvernamentală garantată a reprezentat 7,3% în total datorie publică guvernamentală, ca urmare a garanțiilor acordate în cadrul programelor guvernamentale, în principal prin Programul guvernamental Prima Casă/Noua Casă și Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie IMM INVEST ROMÂNIA.

Datoria publică guvernamentală după tipul datoriei

Sursă : MF

⁹ Nu include finanțarea temporară și nici instrumente de cash management, în conformitate cu Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pe termen mediu

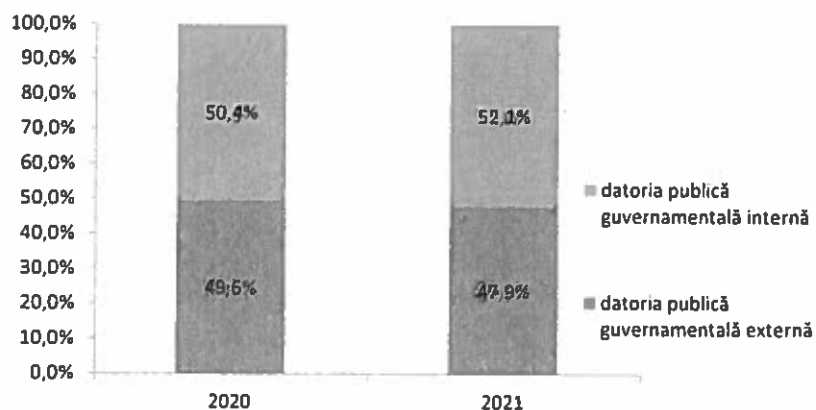

Garanțiile de stat acordate în anul 2021 pentru programele guvernamentale au fost în valoare de 14,0 miliarde lei, astfel:

Program guvernamental	Garanții acordate în anul 2021	Plafoane de garantare alocate în anul 2021
Programul guvernamental „Prima Casă/Noua Casă” (OUG nr. 60/2009)	1,5 miliarde lei	1,5 miliarde lei
Program de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor mici cu capitalizare de piață medie IMM INVEST ROMÂNIA (OUG nr.110/2017)	12,2 miliarde lei	15 miliarde lei
Programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii "IMM LEASING DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE" (OUG nr.118/2020)	0,01 miliarde lei	2 miliarde lei
Programul privind acordarea unor facilitati pentru creditele acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebankare anumitor categorii de debitori (OUG nr.37/2020)	0,3 miliarde lei	

Cca 52% din datoria publică guvernamentală existentă la sfârșitul anului 2021 a fost contractată de la creditorii rezidenți și cca 48% de la creditorii nerezidenți. Majoritatea datoriei publice guvernamentale interne a fost reprezentată de titluri de stat, în timp ce datoria externă a fost reprezentată de euroobligațiuni emise pe piețele internaționale de capital și împrumuturi externe contractate de la instituții financiare internaționale.

Datoria publică guvernamentală după criteriul rezidenței creditorului (% din total datorie)

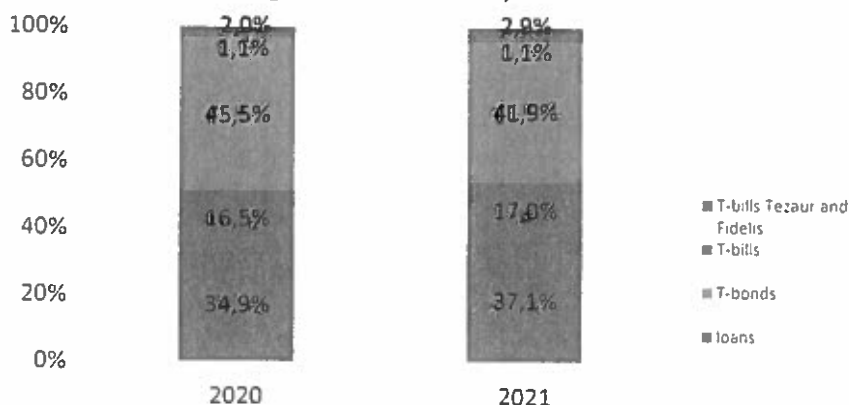

Sursă : MF

La sfârșitul anului 2021, ponderea titlurilor de stat a reprezentat 83,0% din total datorie publică guvernamentală, față de 83,5% la sfârșitul anului 2020, iar în structura pe maturități, titlurile de stat pe termen scurt, au reprezentat 1,1% în total datorie publică guvernamentală, menținându-se la un nivel similar cu anul 2020.

Structura pe tipuri de instrumente a datoriei publice guvernamentale se prezintă astfel:
(% datorie publică guvernamentală)

Sursă:MF

Serviciul datoriei publice guvernamentale

Serviciul datoriei publice guvernamentale aferent anului 2021 a crescut cu 10,0 miliarde lei, așa cum rezultă din tabelul de mai jos:

miliarde lei

	2020	2021
Serviciul datoriei publice guvernamentale	60,8	70,8
din care:		
- directă ¹⁰	59,2	67,4
- garantată	1,6	3,4
Serviciul datoriei publice guvernamentale	60,8	70,8
din care:		
- rate de capital ¹¹	47,1	53,5
- dobânzi și comisioane	13,7	17,3

Alți indicatori¹² privind serviciul datoriei publice guvernamentale se prezintă astfel:

Indicatori	2020	2021
Serviciul datoriei publice gov. externe /Exportul de bunuri și servicii ¹³	4,6%	2,0%
Dobânzi aferente datoriei publice gov. externe/Exportul de bunuri și servicii ¹⁴	1,5%	1,5%
Dobânzi și comisioane/Venituri buget general consolidat ¹⁵	4,3%	4,6%
Dobânzi și comisioane /Cheltuieli buget general consolidat ¹⁶	3,3%	3,8%

10 Nu include rambursările din împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului și pe cele în contul instrumentelor de cash management.

11 Nu include rambursările din împrumuturile din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului și pe cele în contul instrumentelor de cash management.

12 Cheltuielile și veniturile bugetului general consolidat pentru anul 2021 sunt date operative, iar pentru indicatorii de la punctele 1 și 2 s-a avut în vedere exportul de bunuri și servicii publicat de Comisia Națională de Strategie și Prognoză aprilie 2022

13 Indicatorul arată măsura în care plățile în contul serviciului datoriei publice guvernamentale externe sunt acoperite din încasările din exportul de bunuri și servicii.

14 Indicatorul arată măsura în care costul cu dobânda aferentă datoriei publice guvernamentale externe este acoperit din încasările din exportul de bunuri și servicii.

15 Indicatorul arată măsura în care dobânzile și comisioanele aferente datoriei publice guvernamentale sunt acoperite de veniturile din bugetul general consolidat.

16 Indicatorul reprezintă ponderea plăților de dobânzi și comisioane aferente datoriei publice guvernamentale în total cheltuieli din bugetul general consolidat.

3.2 Implementarea Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2021 -2023

Principalele obiective stabilite prin **Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale pentru perioada 2021-2023** se mențin neschimbate față de anii precedenți, respectiv:

1. asigurarea necesarului de finanțare al administrației publice centrale, pe fondul minimizării costurilor pe termen mediu și lung,
2. limitarea riscurilor asociate portofoliului datoriei publice guvernamentale, și
3. dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat,

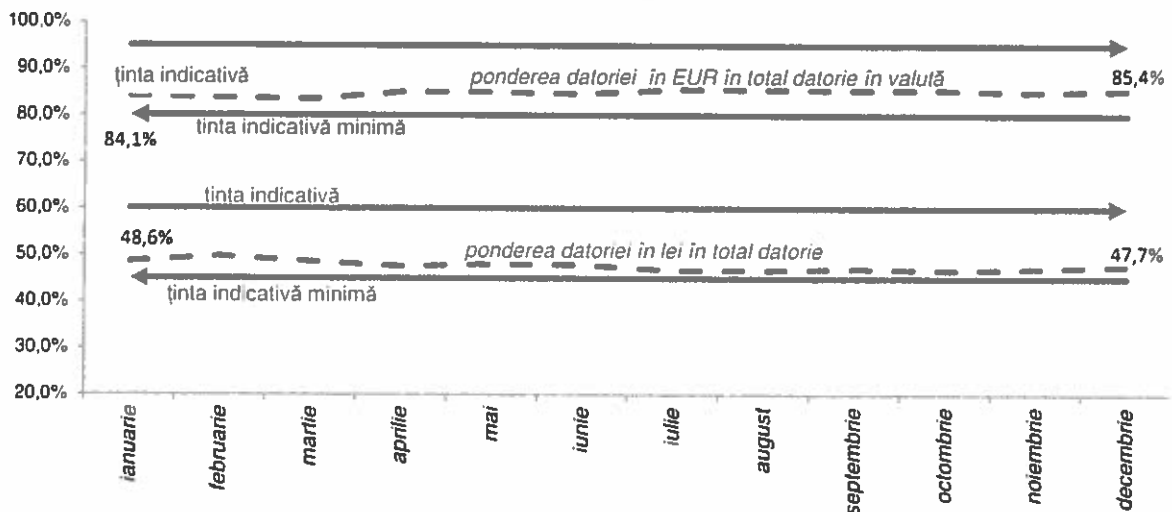
iar indicatorii de risc s-au încadrat în intervalele țintă prevăzute în această Strategie.

Performanța indicatorilor de risc în anul 2021

a. Evoluția indicatorilor privind riscul valutar

Indicatorii ponderea datoriei publice guvernamentale în EUR în total datorie publică guvernamentală în valută și ponderea datoriei publice guvernamentale denominată în lei în total datorie publică guvernamentală s-au încadrat în intervalele țintă stabilite prin Strategie pe tot parcursul anului, ponderea datoriei publice guvernamentale în EUR în total datorie publică guvernamentală în valută situându-se la un nivel (85,4%) în creștere comparativ cu cel înregistrat la începutul anului (84,1%), în timp ce ponderea datoriei publice guvernamentale denominată în lei în total datorie publică guvernamentală a scăzut ușor la 47,7% la sfârșitul anului 2021.

Performanța indicatorilor de risc valutar

Sursa : MF

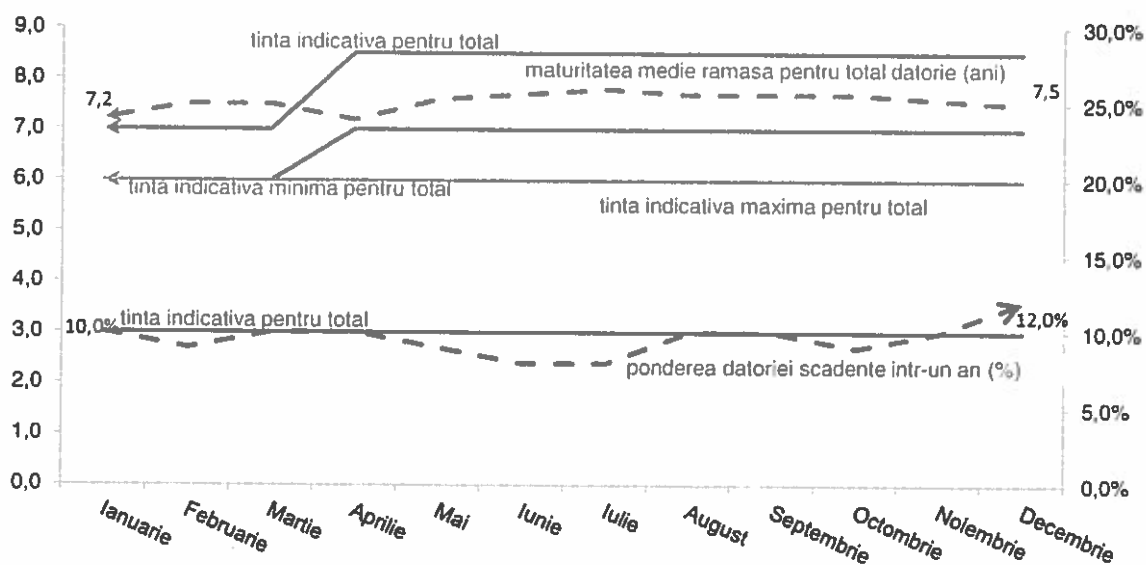

b. Evoluția indicatorilor privind riscul de refinanțare

Indicatorii privind riscul de refinanțare pentru total portofoliu de datorie publică guvernamentală s-au încadrat în intervalele țintă stabilite prin Strategie pe tot parcursul anului 2021.

Indicatorul *maturitatea medie rămasă a portofoliului de datorie publică guvernamentală* a crescut ușor de la 7,2 ani în luna ianuarie la 7,5 ani în luna decembrie, în principal ca urmare a emisiunilor de titluri de stat pe piața externă pe termen lung și foarte lung (până la 30 de ani), dar și a împrumuturilor contractate în valută pe termen lung, în timp ce *ponderea datoriei scadente în termen de 1 an în total datorie publică guvernamentală* a ajuns la 12% la sfârșitul anului 2021.

Performanța indicatorilor riscului de refinanțare pentru total datorie publică guvernamentală

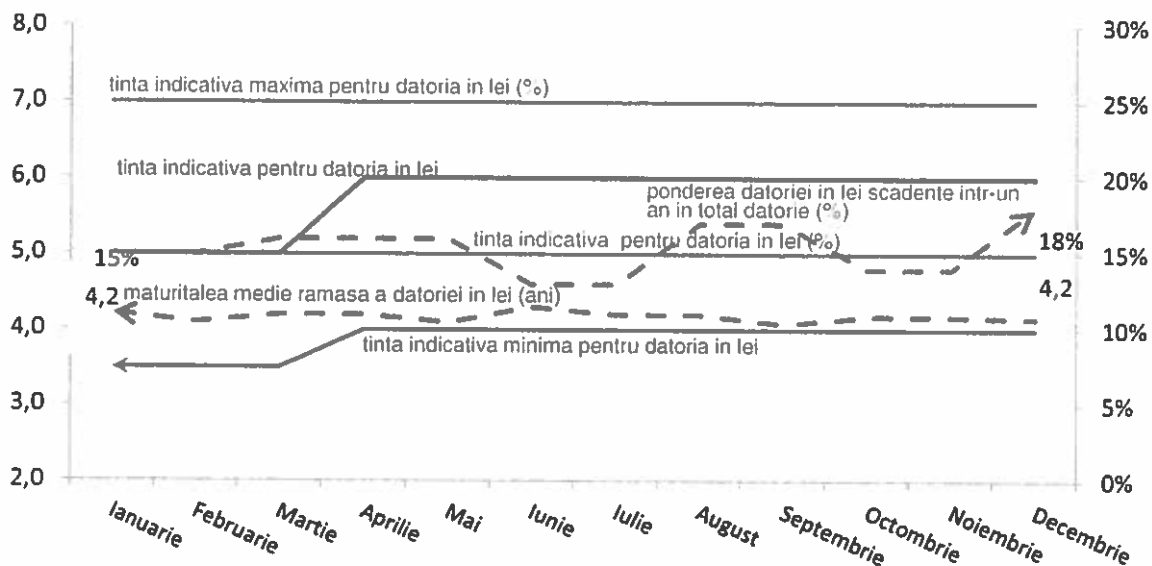

Sursa: MF

La sfârșitul anului 2021 *maturitatea medie rămasă a datoriei publice guvernamentale în lei* s-a menținut la același nivel de 4,2 ani, iar *ponderea datoriei publice guvernamentale în lei* scadentă în termen de un an a fluctuat pe tot parcursul anului, înregistrând un nivel de 18% la sfârșitul anului 2021.

Performanța indicatorilor riscului de refinanțare pentru datoria denominată în lei

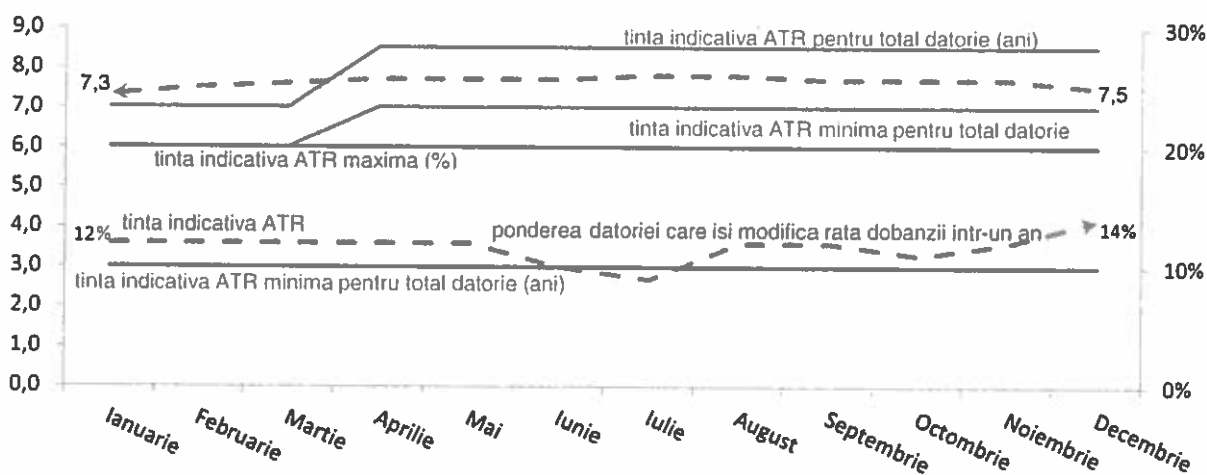

Sursa: MF

c. Evoluția indicatorilor privind riscul de rată de dobândă

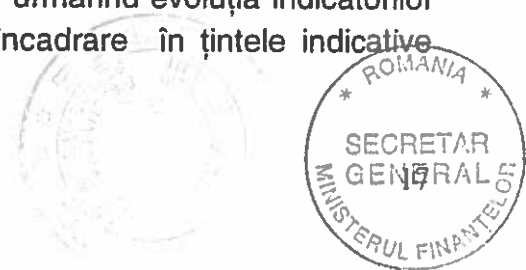
Indicatorii pentru întreg portofoliul de datorie publică guvernamentală s-au încadrat la sfârșitul anului 2021 în țintele indicative stabilite prin Strategie, respectiv *perioada medie până la următoare modificare a ratei de dobândă (ATR)* a fost de 7,5 ani, iar *ponderea datoriei care își modifică rata de dobândă într-un an* în total datorie publică guvernamentală a fost de 14%.

Performanța indicatorilor privind riscul de rată de dobândă pentru total datorie publică guvernamentală

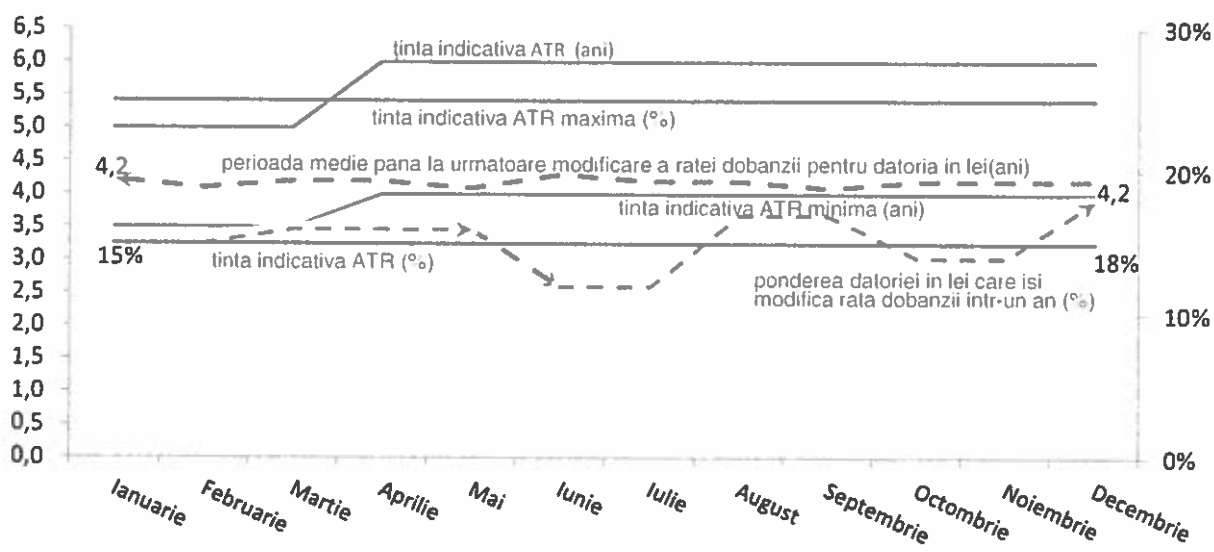

Sursa: MF

În ceea ce privește riscul de rată de dobândă pentru indicatorii de îndatorare în monedă locală, aceștia au fluctuat pe tot parcursul anului 2021, urmărind evoluția indicatorilor pentru riscul de refinanțare pentru datoria în lei, cu încadrare în țintele indicative stabilite prin Strategie, la sfârșitul anului 2021.

Performanța indicatorilor pentru riscul de rată de dobândă pentru datoria publică guvernamentală în lei

Sursa: MF

4. Datoria guvernamentală conform metodologiei UE

La sfârșitul anului 2021, datoria guvernamentală brută¹⁷ conform metodologiei UE s-a situat în continuare la un nivel sustenabil de 48,8% din PIB, sub plafonul de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht, iar dacă se au în vedere activele financiare lichide¹⁸, nivelul datoriei guvernamentale nete a fost de 41,2% din PIB.

Conform datelor publicate de EUROSTAT¹⁹, la sfârșitul lui 2021 România s-a situat pe locul 19 între statele membre UE ca nivel de îndatorare, media datoriei guvernamentale pentru zona euro (EA 19) fiind de 95,6% din PIB, iar cea pentru UE27 fiind de 88,1% din PIB.

Un număr de 14 state membre au înregistrat, la finele anului 2021, un nivel al datoriei publice guvernamentale în PIB de peste 60% din PIB cele mai ridicate niveluri înregistrându-se în Grecia (193,3%), Italia (150,8%), Portugalia (127,4%), Spania (118,4%), Franța (112,9%), Belgia (108,2%) și Cipru (103,6%).

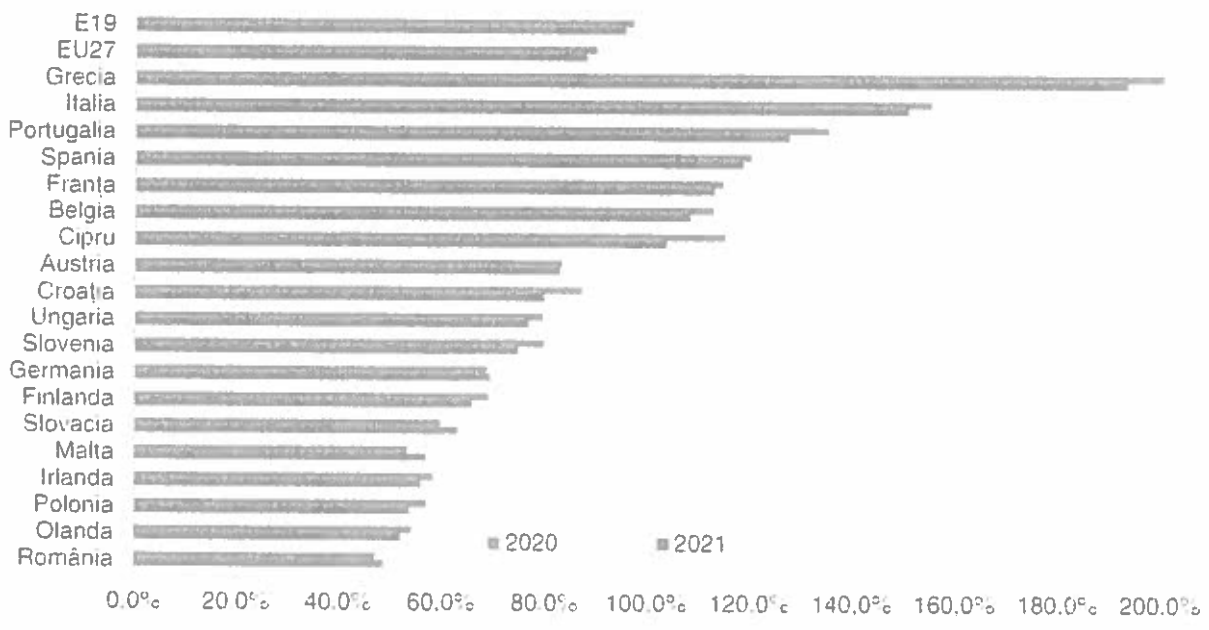
¹⁷ Reprezintă datoria administrației publice la valoare nominală, consolidată în cadrul subsectoarelor administrației publice și nu include garanțiile acordate de stat și de unitățile administrativ teritoriale, cu excepția celor plătite din buget, sau pentru care s-au efectuat 3 plăți succesive de către garant.

¹⁸ AF1(aur și DST), AF2(depozite și numerar), AF3(titluri de valoare, altele decât acțiuni),AF5 (acțiuni și alte participații la capital dacă sunt cotate la bursă, inclusiv unități ale fondurilor mutuale).

¹⁹ Comunicat Eurostat nr. 46/2022 din 22 aprilie 2022

Comparații UE27 (% datoria guvernamentală în PIB)

Sursa: Eurostat

MINISTRUL FINANTELOR,

ADRIAN CĂCIU

